

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ตำแหน่งประเภท

ทั่วไป

สายงาน

ปฏิบัติงานเวชกรรมพื้นฟู

ลักษณะงานโดยทั่วไป

สายงานนี้คุณถึงตำแหน่งต่างๆ ที่ปฏิบัติงานขั้นต้นทางด้านเวชกรรมพื้นฟู ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินสภาพผู้ป่วยพิการ การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยพิการโดยวิธีนวด วิธีออกกำลังกาย วิธีใช้ความร้อนความเย็นอย่างถูกหลักวิชาการ ฝึกผู้ป่วยให้ช่วยเหลือตัวเองได้ การดูแลและพื้นฟูสภาพผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ผู้ป่วยที่มีปัญหาระบบทัยใจ ผู้สูงอายุ การกระตุนพัฒนาการปกติให้แก่ เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า การให้คำแนะนำครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยในระยะพื้นฟูสภาพแนะนำการ ดัดแปลง แก้ไขเสื้อผ้า เครื่องใช้และสภาพแวดล้อม ตลอดจนอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่ง

ตำแหน่งในสายงานนี้มีชื่อและระดับของตำแหน่งดังนี้

เจ้าพนักงานเวชกรรมพื้นฟู
เจ้าพนักงานเวชกรรมพื้นฟู

ระดับปฏิบัติงาน
ระดับชำนาญงาน

<u>ตำแหน่งประเภท</u>	หัวไป
<u>ชื่อสายงาน</u>	ปฏิบัติงานเวชกรรมพื้นฟู
<u>ชื่อตำแหน่งในสายงาน</u>	เจ้าพนักงานเวชกรรมพื้นฟู
<u>ระดับตำแหน่ง</u>	ระดับปฏิบัติงาน

หน้าที่และความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้นซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา ปฏิบัติงานเวชกรรมพื้นฟู ตามแนวทาง แบบอย่าง ขั้นตอน และวิธีการที่ชัดเจน ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ ปฏิบัติงานขั้นต้นเกี่ยวกับงานเวชกรรมพื้นฟู เช่น การประเมินสภาพทั่วไปของผู้ป่วย ดูแล พื้นฟูและช่วยเหลือผู้ป่วยพิการโดยการนวด การออกกำลังกายพื้นฐาน การใช้ความร้อน ความเย็น ได้อย่างถูกหลักวิชา ฝึกผู้ป่วยให้ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน การย้ายและพาตโนเองไปที่ต่างๆ โดยใช้เครื่องช่วย ดูแลและพื้นฟูผู้ป่วยที่มีปัญหาระบบทหายใจเฉพาะรายที่มีการจำกัดการเคลื่อนไหวหรือยืดติด ของข้อต่อ ผู้สูงอายุ รวมทั้งกระตุ้นการพัฒนาการแก่เด็กที่พัฒนาล่าช้าที่ไม่ซับซ้อนเพื่อให้ผู้ป่วยมีสภาพร่างกาย และจิตใจที่ดีขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ใกล้เคียงกับสภาพปกติมากที่สุด

๑.๒ ดูแล ตรวจสอบการบำรุงรักษา จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในงานเวชกรรมพื้นฟูให้เหมาะสม เพื่อให้สามารถให้บริการผู้ป่วยได้อย่างต่อเนื่องและทันท่วงที

๑.๓ รวบรวมสถิติและข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยที่รับการบริการ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลและใช้ในการประเมินปัญหาหรือข้อบกพร่องในการให้บริการได้

๒. ด้านการบริการ

ให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้ป่วย ญาติ และผู้ใกล้ชิด เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ การดูแล สุขภาพ สุขศึกษา วิธีการแต่งตัว วิธีการใช้เครื่องใช้ และสภาพแวดล้อมบางอย่าง และการแนะนำอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย ตลอดจนมีส่วนร่วมในการออกแบบผู้ป่วยที่บ้านเพื่อการดูแลผู้ป่วยอย่างถูกต้อง ต่อเนื่อง และป้องกันโรคหรือความพิการซ้ำซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับประกาศนียบัตรพนักงานเวชกรรมพื้นฟู ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ปีต่อจากมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่า ๕ ปี หรือประกาศนียบัตรหรือคุณวุฒิอย่างอื่นในสาขาวิชาหรือทางอื่นที่ ก.จ.ก.ท. หรือ ก.อ.บ.ต. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

๑.	ความรู้ที่จำเป็นประจำสายงาน	ประกอบด้วย
๑.๑	ความรู้ที่จำเป็นในงาน (ความรู้เฉพาะทางในงานที่รับผิดชอบ)	ระดับ ๑
๑.๒	ความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ระดับ ๑
๑.๓	ความรู้เรื่องงานธุรการและงานสารบรรณ	ระดับ ๑
๑.๔	ความรู้ที่ไว้เบรื่องชุมชน	ระดับ ๑
๑.๕	ความรู้เรื่องการจัดการความรู้	ระดับ ๑
๑.๖	ความรู้เรื่องสื่อสารสารสนเทศ	ระดับ ๑
๒.	ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง	ประกอบด้วย
๒.๑	ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	ระดับ ๑
๒.๒	ทักษะการประสานงาน	ระดับ ๑
๒.๓	ทักษะการเขียนหนังสือราชการ	ระดับ ๑
๒.๔	ทักษะการบริหารข้อมูล	ระดับ ๑
๒.๕	ทักษะในการสื่อสาร การนำเสนอ และการถ่ายทอดความรู้	ระดับ ๑
๓.	สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง	ประกอบด้วย
๓.๑	สมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ	
๓.๑.๑	การมุ่งผลสัมฤทธิ์	ระดับ ๑
๓.๑.๒	การยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม	ระดับ ๑
๓.๑.๓	ความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน	ระดับ ๑
๓.๑.๔	การบริการเป็นเลิศ	ระดับ ๑
๓.๑.๕	การทำงานเป็นทีม	ระดับ ๑
๓.๒	สมรรถนะประจำสายงาน	
๓.๒.๑	การยึดมั่นในหลักเกณฑ์	ระดับ ๑
๓.๒.๒	การสั่งสมความรู้และความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ	ระดับ ๑
๓.๒.๓	การให้ความรู้และการสร้างความสัมพันธ์	ระดับ ๑
๓.๒.๔	ความละเอียดรอบคอบและความถูกต้องของงาน	ระดับ ๑
๓.๒.๕	จิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	ระดับ ๑

<u>ตำแหน่งประเภท</u>	ทั่วไป
<u>ชื่อสหงาน</u>	ปฏิบัติงานเวชกรรมพื้นฟู
<u>ชื่อตำแหน่งในสหงาน</u>	เจ้าพนักงานเวชกรรมพื้นฟู
<u>ระดับตำแหน่ง</u>	ระดับชำนาญงาน

หน้าที่และความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา โดยต้อง กำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และ ความชำนาญงานด้านเวชกรรมพื้นฟู ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ค่อนข้างยาก และ ปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฎิบัติงานที่มีประสบการณ์ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญา โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานด้านเวชกรรมพื้นฟู ปฏิบัติงานที่ต้อง ตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาที่ค่อนข้างยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าหรือผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก โดยควบคุม ตรวจสอบการทำงาน และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้แก่ เจ้าพนักงานเวชกรรมพื้นฟู และ บุคลากรในสหงานระดับรองลงมา เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาคุณภาพการทำงานของบุคลากร ให้ได้ ตรงตามมาตรฐานของวิชาชีพ

๑.๒ ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากถึงยากมากเกี่ยวกับงานเวชกรรมพื้นฟู การประเมิน สภาพ ผู้ป่วย ดูแล พื้นฟูและช่วยเหลือฝึกผู้ป่วย ตลอดจนกระตุนพัฒนาการแก่เด็กที่พัฒนาล่าช้า เพื่อให้ผู้ป่วย มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาและดูแลตนเอง และสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ ใกล้เคียง กับสภาพปกติมากที่สุด

๑.๓ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลหรือรายงานที่ได้รับจากผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการดำเนินงานหรือให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๔ ศึกษา ดูงาน และค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานเวชกรรมพื้นฟู เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ และศักยภาพซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร

๒. ด้านการกำกับดูแล

๒.๑ ควบคุมดูแลและตรวจสอบการจัดหา การเบิกจ่าย การบำรุงรักษา การจัดเตรียม และ เลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในงานเวชกรรมพื้นฟูให้เหมาะสมเพื่อให้สามารถให้บริการผู้ป่วย ได้อย่างต่อเนื่องและทันท่วงที

๒.๒ มีส่วนร่วมในการวางแผน จัดระบบ และจัดทำแผนงบประมาณและแผนการ ปฏิบัติงาน ประจำปีของหน่วยงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

๓. ด้านการบริการ

๓.๑ ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าหรือผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก โดยควบคุมตรวจสอบการทำงาน และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้แก่ เจ้าพนักงานเวชกรรมพื้นฟูและบุคลากรในสายงานระดับรองลงมา เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาคุณภาพการทำงานของบุคลากรให้เด็ตรงตามมาตรฐานของวิชาชีพ

๓.๒ ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยกถึงยกมากเกี่ยวกับงานเวชกรรมพื้นฟู เช่น การประเมินสภาพผู้ป่วย ดูแล พื้นฟูและช่วยเหลือฝึกผู้ป่วย ตลอดจนกระตุนพัฒนาการแก่เด็กที่พัฒนาล่าช้า เพื่อให้ผู้ป่วยมีสภาพร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น สามารถพิงพาและดูแลตนเอง และสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ใกล้เคียงกับสภาพปกติมากที่สุด

๓.๓ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลหรือรายงานที่ได้รับจากผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานหรือให้บริการใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๔ ศึกษา ดูงาน และค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานเวชกรรมพื้นฟู เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และศักยภาพซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

๑. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานเวชกรรมพื้นฟู และ
๒. ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้านเวชกรรมพื้นฟู หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ ก.จ. , ก.ท. หรือ ก.อ.บ.ต. กำหนด มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ ดำรงตำแหน่งอย่างอื่นที่เทียบได้ไม่ต่างกันนี้ ตามที่ ก.จ., ก.ท. หรือ ก.อ.บ.ต. กำหนด โดยจะต้องปฏิบัติงานด้านเวชกรรมพื้นฟู หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องตามระยะเวลาที่กำหนดด้วย

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

๑. ความรู้ที่จำเป็นประจำสายงาน ประกอบด้วย

- ๑.๑ ความรู้ที่จำเป็นในงาน (ความรู้เฉพาะทางในงานที่รับผิดชอบ) ระดับ ๒
- ๑.๒ ความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๘

- ๑.๓ ความรู้เรื่องงานธุรการและงานสารบรรณ ๘

๑.๔ ความรู้ทั่วไปเรื่องชุมชน ๘

- ๑.๕ ความรู้เรื่องการจัดการความรู้ ๘

๑.๖ ความรู้เรื่องสื่อสารสารสนเทศ ๘

๒. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง ประกอบด้วย

๒.๑ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ๘

๒.๒ ทักษะการประสานงาน ๘

๒.๓ ทักษะการเขียนหนังสือราชการ ๘

๒.๔	ทักษะการบริหารข้อมูล	ระดับ ๒
๒.๕	ทักษะในการสื่อสาร การนำเสนอ และการถ่ายทอดความรู้	ระดับ ๒
๓.	สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง ประกอบด้วย	
๓.๑	สมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ	
๓.๑.๑	การมุ่งผลลัพธ์	ระดับ ๒
๓.๑.๒	การยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม	ระดับ ๒
๓.๑.๓	ความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน	ระดับ ๒
๓.๑.๔	การบริการเป็นเลิศ	ระดับ ๒
๓.๑.๕	การทำงานเป็นทีม	ระดับ ๒
๓.๒	สมรรถนะประจำสายงาน	
๓.๒.๑	การยึดมั่นในหลักเกณฑ์	ระดับ ๒
๓.๒.๒	การสั่งสมความรู้และความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ	ระดับ ๒
๓.๒.๓	การให้ความรู้และการสร้างความสัมพันธ์	ระดับ ๒
๓.๒.๔	ความละเอียดรอบคอบและความถูกต้องของงาน	ระดับ ๒
๓.๒.๕	จิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	ระดับ ๒

